

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 5Csp/20/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122248935
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Salajová
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2022:6122248935.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudkyňou JUDr. Zuzanou Salajovou v spore žalobcu Orange Slovensko, a. s., so sídlom Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270, právne zast. Bobák, Bollová a spol., s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Dr. VI. Clementisa 10, 821 02 Bratislava, proti žalovanému E., o zaplatenie 165,70 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 100,37 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 100,37 eur od 04. 04. 2021 do zaplatenia, a to v pravidelných mesačných splátkach po 25 eur mesačne, vždy k 15. dňu v mesiaci, počnúc prvým dňom po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku až do zaplatenia, s tým, že v prípade omeškania čo i len jednej splátky žalovaný stráca výhodu splátok.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 65,33 eur spolu s 5 % úrokom ročne zo sumy 65,33 eur od 04. 04. 2021 do zaplatenia z a m i e t a .

III. P r i z n á v a žalobcovi vo vzťahu k žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 21,14 % s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca podal 17. 02. 2022 na Okresný súd Banská Bystrica v upomínacom konaní žalobu, ktorou žiadal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 165,70 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy od 04. 04. 2021 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Podanie žaloby odôvodnil tým, že so žalovaným uzatvoril zmluvu o poskytovaní verejných služieb č. A151844293, v zmysle predmetnej zmluvy vypožičal žalovanému SIM kartu, ktorá mu umožňovala využívať telekomunikačné služby poskytované žalobcom. V žalobe žalobca uviedol, že na základe dodatku odpredal žalovanému telekomunikačné zariadenie za kúpnu cenu uvedenú v dodatku s dohodnutou zmluvnou pokutou. Z predloženého dodatku k zmluve súd zistil, že predmetom dodatku nebola kúpa ani predaj mobilného telefónneho prístroja. Predmetnou žalobou domáha neuhradených faktúr za poskytnuté elektronické komunikačné služby, ale aj nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 65,33 eur, nakoľko žalobca pri uzavretí Dodatku k Zmluve č. A15184293 získal v súvislosti so SIM kartou, právo na 1GB prenosov v sieti Podniku SR za každé účtovacie obdobie, počas ktorého má účastník na SIM karte aktivovaný niektorý z účastníckych programov, v danom prípade mal žalovaný aktivovaný účastnícky program Go 10 eur. Žalobca tiež zohľadnil aj časový aspekt uloženia zmluvnej pokuty a zohľadnil čas, kedy si žalovaný prestal plniť zmluvné povinnosti a tomu prispôbil aj výšku uplatňovanej zmluvnej pokuty. Zmluvná pokuta sa znižuje o pomernú časť za každý mesiac zmluvnej viazanosti, po ktorý žalovaný dodržal dohodnuté zmluvné podmienky. Žalovaný riadne a včas nezaplatil ani mesačné splátky zvyšnej časti kúpnej ceny za telekomunikačné zariadenia. eur. Žalobca pokusom

o pokonávku z 22. 02. 2021 oznámil žalovanému sumu neuhradených faktúr za mobilné zariadenie a vyzval ho na ich úhradu v dodatočnej lehote. Žalovaný na pokus o pokonávku nereagoval žiadnou úhradou pohľadávky za poskytnuté služby. Ďalej uviedol, že si uplatňuje nárok na úrok z omeškania z celkovej dlžnej sumy, a to počnúc dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie uvedenej v pokuse o pokonávku, t. j. od 04. 04. 2021. Na základe toho žiada, aby mu súd priznal okrem sumy 100,37 eur titulom elektronických komunikačných služieb aj nárok na zaplatenie sumy 65,33 eur, ktorými žalobca v tomto konaní uplatňuje titulom zmluvnej pokuty. Žalobca má za to, že vyššie uvedenými zmenami v dodatku k zmluve odstránil všetky vady, pre ktoré súdy v minulosti vyhodnotili zmluvnú pokutu ako neprijateľnú zmluvnú podmienku.

3. Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe nárok žalobcu nespochybnil, avšak dlžnú sumu nie je schopný uhradiť jednorazovou úhradou, nakoľko je dlhodobo nezamestnaný a jeho jediným príjmom je iba dávka v hmotnej núdzi v sume 80 eur. Má jednu vyživovaciu povinnosť a zabezpečuje starostlivosť o manželku, ktorá je invalidnou dôchodkyňou. Jeho príjmy nepostačujú ani na pokrytie všetkých výdavkov.

4. V danom prípade je predmetom konania zaplatenie sumy 165,70 eur s prísl. S poukazom k uvedenému súd 12. 08. 2022 v súlade s § 297 a § 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku vyhlásil v danej veci rozsudok bez nariadenia pojednávania. Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku bolo uverejnené na úradnej tabuli tunajšieho súdu 21. 07. 2022.

Podľa § 297 Civilného sporového poriadku, súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak

- a) sa vo veci rozhoduje rozsudkom pre zmeškanie v prospech spotrebiteľa,
- b) ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

Podľa § 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku, vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.

5. Keďže boli splnené zákonné podmienky, súd v danej právnej veci rozhodol bez nariadenia pojednávania.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jeho prílohami, Všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete spoločnosti Orange Slovensko, a. s., Zmluvou o poskytovaní verejných služieb a dodatkom s prílohou k týmto zmluvám, pokusom o pokonávku o 22. 02. 2021, a zistil nasledovný skutkový stav.

7. Zo zmluvy o poskytovaní verejných služieb č. A15184293 zo dňa 27.07.2020 uzavretej medzi stranami sporu (ďalej Zmluva) vyplýva, že žalobca poskytol žalovanému ako užívateľovi - fyzickej osobe - nepodnikateľovi SIM kartu. Predmetom zmluvy bol účastnícky program Go 10 eur.

8. Podľa článku 1 bod 1.2 Dodatku k Zmluve, predmetom tohto dodatku je dohoda strán, že účastník - žalovaný získava uzavretím dodatku v súvislosti so SIM kartou, ktorej telefónne číslo je uvedené v záhlaví Dodatku, právo na 1 GB dátových prenosov v sieti Podniku Slovenskej republiky za každé účtovacie obdobie, počas ktorého má účastník na SIM karte aktivovaný niektorý z účastníckych programov Go alebo účastníckych programov Biznis. Podmienkou poskytovania zvýhodnenia je skutočnosť, že niektorý z účastníckych programov uvedených v predchádzajúcej vete je aktivovaný na SIM karte.

9. V zmysle čl. 2 bod 2.1 Dodatku; účastník sa zaväzuje nepretržite po dobu 15 mesiacov od nadobudnutia platnosti tohto Dodatku,

- a) že zotrvá v zmluvnom vzťahu s Podnikom podľa Zmluvy v znení Dodatku ako účastník Služieb poskytovaných mu podnikom prostredníctvom SIM karty, po celú dobu bude bez prerušenia tieto služby využívať, a to v súlade s jeho záväzkami a zároveň nedoručí podniku výpoveď, odstúpenie od zmluvy alebo iný úkon, ktorého účelom je ukončenie Zmluvy alebo Dodatku pred uplynutím doby viazanosti;
- b) nepožiada o vypojenie z prevádzky alebo dočasnú deaktiváciu SIM karty

- d) bude mať na SIM karte aktivovaný niektorý z nasledovných účastníckych programov
- e) bude včas a riadne uhrádzať cenu za služby a iné svoje peňažné záväzky voči Podniku a súčasne bude riadne a včas uhrádzať podniku iné platby, a to aj v prípade, že sa nejedná o peňažné záväzky.

V zmysle čl. 2, bod 2.1 Dodatku; účastník si je vedomý, že cenové zvýhodnenie poskytované účastníkovi na základe tohto dodatku je mu poskytované len z toho dôvodu, že sa účastník zaviazal užívať služby poskytované mu prostredníctvom SIM karty v zmysle ustanovení tohto dodatku po dobu dohodnutú v tomto dodatku

V zmysle článku 2 bod 2.7 Dodatkov k Zmluvám, podnik je povinný splniť si všetky svoje povinnosti, ktoré pre neho vyplývajú zo zmluvy a tohto dodatku, najmä predať účastníkovi koncové telekomunikačné zariadenie za dohodnutú kúpnu cenu a previesť na účastníka vlastnícke právo ku koncovému telekomunikačnému zariadeniu a odovzdať mu ho za predpokladu, že účastník splní všetky podmienky potrebné pre vznik nároku na kúpu telekomunikačného zariadenia za kúpnu cenu v súlade s týmto dodatkom poskytovať účastníkovi služby podľa zmluvy a tohto dodatku.

Podľa článku 3 bod 3.7 Dodatkov Zmluvám, tento dodatok sa stáva neoddeliteľnou súčasťou zmluvy.

10. Z pokusu o pokonávku žalobcu adresovaného žalovanému z 22. 02. 2021 vyplýva, že žalobca upozornil žalovaného, že voči nemu eviduje splatnú pohľadávku, ktorá zahŕňa nezaplatené elektronické komunikačné služby v sume 100,37 eur a zároveň, že je povinný z dôvodu porušenia zmluvných povinností vyplývajúcich z predmetného dodatku k zmluve o pripojení zaplatiť zmluvnú pokutu v celkovej výške 65,33 eur. Pohľadávku ho vyzval uhradiť s tým, že ak nebude pripísaná na účet spoločnosti Orange Slovensko, a. s. najneskôr v posledný deň lehoty uvedenej v tomto liste, a to 03. 04. 2021, bude ju vymáhať súdnou cestou.

Žalovaný na pokus o pokonávku nereagoval žiadnou úhradou.

11. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že podaná žaloba je t titulom poskytnutých služieb dôvodná.

12. Podľa ustanovenia § 44 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách (ďalej Zákon), zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

Podľa ustanovenia § 44 ods. 2 Zákona, zmluva o poskytovaní verejných služieb musí obsahovať

- a) identifikačné údaje zmluvných strán v rozsahu podľa § 15 ods. 2,
- b) popis poskytovaných služieb, najmä informácie o
 - 1. prístupe k službám tiesňového volania a lokalizačným údajom vrátane obmedzení pri poskytovaní služieb tiesňového volania,
 - 2. obmedzeniach týkajúcich sa prístupu k službám a aplikáciám alebo ich používania v súlade s osobitnými predpismi,
 - 3. minimálnej ponúkanej úrovni kvality služieb, najmä lehotu prvého pripojenia k sieti alebo iné ukazovatele, ak tak určí úrad podľa § 46,
 - 4. postupoch podniku pri meraní a riadení prevádzky zameraných na zamedzenie preťaženia sieťového spojenia a informácie o tom, ako môžu tieto postupy vplývať na kvalitu služieb,
 - 5. druhoch servisných služieb, podporných služieb a kontaktné údaje na tieto služby,
 - 6. obmedzeniach, ktoré podnik zavedie na používanie dodaných koncových zariadení,
- c) možnosť účastníka zverejniť alebo nezverejniť jeho osobné údaje v telefónnom zozname a informačných službách o účastníckych číslach a možnosť vybrať si, ktoré osobné údaje zverejní podľa § 59 ods. 2,

- d) podrobnosti o cenách vrátane prostriedkov, ktorými je možné získať aktuálne informácie o platných cenách, servisných poplatkoch, ponúkané spôsoby platby a rozdiely v nákladoch účastníka súvisiace so spôsobom platby,
- e) informácie o termínoch a spôsobe fakturácie za poskytnuté služby,
- f) čas trvania zmluvy o poskytovaní verejných služieb, podmienky jej predĺženia a ukončenia vrátane minimálnych podmienok používania alebo trvania služby, ktoré sa musia splniť v záujme využívania výhod z akcií na podporu predaja, poplatkov súvisiacich s prenosom čísel a iných identifikátorov, poplatkov splatných pri ukončení zmluvy o poskytovaní verejných služieb a náhrady nákladov súvisiacich s koncovými zariadeniami,
- g) spôsoby odškodnenia a systémy úhrad, ktoré sa uplatnia v prípade nesplnenia zmluvne dohodnutej úrovne kvality služieb,
- h) spôsob urovnávania sporov podľa § 75,
- i) druhy opatrení, ktoré môže podnik prijať v prípade narušenia bezpečnosti alebo integrity siete, alebo v prípade jej ohrozenia alebo poškodenia.

Podľa ustanovenia § 43 ods. 12 Zákona, účastník je povinný

- a) používať verejnú službu v súlade s týmto zákonom a so zmluvou o poskytovaní verejných služieb,
- b) platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry,
- c) používať iba telekomunikačné zariadenia spĺňajúce požiadavky osobitných predpisov.

Podľa § 44 ods. 4 Zákona platného a účinného v rozhodnom období, ak sa účastník, ktorým je fyzická osoba, zaviazal využívať určitú verejnú službu podniku počas určitého minimálneho obdobia, nesmie toto obdobie pri prvom uzavretí zmluvy o poskytovaní danej verejnej služby presiahnuť 24 mesiacov; podnik je zároveň povinný poskytnúť užívateľovi možnosť uzatvoriť zmluvu o poskytovaní verejných služieb, pri ktorej toto obdobie nepresiahne 12 mesiacov. Bez ohľadu na minimálne obdobie platnosti zmluvy o poskytovaní verejných služieb, podnik je povinný zabezpečiť, aby zmluvné podmienky a postupy pri ukončení zmluvy neodrádzali účastníka od zmeny poskytovateľa služieb.

Podľa § 44 ods. 9 Zákona platného a účinného v rozhodnom období, účastník môže vypovedať zmluvu o poskytovaní verejných služieb uzavretú na dobu neurčitú z akéhokoľvek dôvodu alebo bez udania dôvodu.

13. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej Občiansky zákonník), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je tona prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej neprijateľná podmienka). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak si strany dohodnú pre prípad porušenia zmluvných povinností zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, povinný pokutu zaplatiť, i keď oprávnenému účastníkovi porušením povinností nevznikne škoda.

Podľa § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zmluvnú pokutu je možné dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo spôsob jej určenia.

Podľa § 588 Občianskeho zákonníka, z kúpnej zmluvy vznikne predávajúcemu povinnosť predmet kúpy kupujúcemu odovzdať a kupujúcemu povinnosť predmet kúpy prevziať a zaplatiť zaň predávajúcemu dohodnutú cenu.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom¹⁷.

Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

14. Predmetný právny vzťah súd posudzoval ako spotrebiteľskú zmluvu v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, nakoľko ide o zmluvu, ktorú uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj Všeobecných podmienok bol daný žalobcom bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie

15. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané a nesporné, že žalobca uzavrel so žalovaným zmluvu o poskytovaní verejných služieb, na základe ktorých boli žalovanému poskytované dohodnuté služby, pričom cenu služieb žalobcovi v plnom rozsahu žalovaný neuhradil. Žalobca si svoje povinnosti z predmetnej zmluvy plnil riadne a včas. Súd preto dospel k záveru, že jeho nárok na zaplatenie ceny za poskytnuté komunikačné služby vo výške 100,37 eur je opodstatnený a v tejto časti žalobe vyhovel.

16. Žalovaný tým, že nezaplatil cenu za poskytnuté služby ani v dodatočnej lehote určenej žalobcom vo výzve na zaplatenie dlhu teda do 03. 04. 2021, dostal sa dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty, teda 04. 04. 2021, do omeškania. Týmto dňom vznikol žalobcovi nárok na úroky z omeškania z dlžnej sumy. Podľa zistenia súdu výška základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením, t. j. ku dňu 04. 04. 2021, bola 0 % ročne. Výška úrokov z omeškania k uvedenému dňu teda bola 5 % ročne. Súd preto priznal žalobcovi nárok na úroky z omeškania v súlade s platnou

právnou úpravou, a to podľa § 517 ods. 2 Občianskeho Zákonníka v spojení s nariadením vlády č. 87/1995 Z. z. vo výške 5 % ročne od 04. 04. 2021 do zaplatenia zo sumy 100,37 eur.

17. Žalobca sa ďalej domáhal aj zaplatenia zmluvnej pokuty v celkovej výške 65,33 eur, vyplývajúcej jednak z Dodatku uzavretého 24. 07. 2021 k Zmluve o poskytovaní verejných služieb č. A15184293.

18. Zmluvná pokuta je jedným z právnych prostriedkov zabezpečenia záväzku. Má funkciu sankčnú, preventívnu a uhradzovaciú. Sankčný charakter zmluvnej pokuty znamená najmä, že postihuje toho účastníka, ktorý poruší zmluvnú povinnosť nepriaznivým následkom a to podobe vzniku ďalšej povinnosti zaplatiť peňažnú čiastku v dohodnutej výške. Občiansky zákonník neobsahuje úpravu o výške zmluvnej pokuty a ani o spôsobe jej určenia. Výška zmluvnej pokuty ale musí spĺňať kritérium primeranosti (cit. ust. § 53 ods. 4 písm. k).

Súd nijako nespochybňuje význam zmluvnej pokuty. Sankcia (zmluvná pokuta) musí však byť primeraná vo vzťahu k porušenej povinnosti, najmä vo vzťahu k dôsledkom, aké toto porušenie má pre dodávateľa. Týmto dôsledkom musí byť primeraná zmluvná pokuta, ktorá plní funkciu peňažnej náhrady pre dodávateľa za riziko, ktoré znáša v dôsledku nesplnenia povinnosti.

Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24. 02. 2011, IV. ÚS 55/2011-19).

19. Podľa bodu 2.2 písm. b) Dodatku k zmluve, ak účastník počas doby viazanosti v čl. 2 bode 2.1. poruší svoju povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu s Podnikom podľa Zmluvy v znení tohto Dodatku apo celú dobu viazanosti užívať bez porušenia Služby prostredníctvom SIM karty alebo účastník poruší svoju povinnosť neuskutočniť žiadny taký úkon, ktorý by smeroval k ukončeniu alebo účelom ktorého by malo byť ukončenie platnosti Zmluvy/alebo Dodatku pred uplynutím doby viazanosti, bez ohľadu na to, či skutočne dôjde k ukončeniu Dodatku alebo Zmluvy, je účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu vo výške 70 eur, pričom výška zmluvnej pokuty sa bude postupne podľa uvedených pravidiel znižovať v závislosti od toho koľko celých mesiacov uplynulo od okamihu porušenia zmluvnej povinnosti. Výška zmluvnej pokuty sa vypočíta tak, že sa rozdiel medzi počtom mesiacov, na ktorý bola podľa ustanovení tohto Dodatku stanovená doba viazanosti a počtom celých mesiacov, ktorý uplynul od uzavretia tohto Dodatku do okamihu porušenia povinnosti, s ktorým je spojený vznik práva na túto zmluvnú pokutu, vynásobí číslom, ktoré má v čitateli výšku zmluvnej pokuty ako je táto uvedená v predchádzajúcej vete a v menovateli číslo rovnajúce sa počtu celých mesiacov, na ktorý bola podľa ustanovení tohto Dodatku stanovená doba viazanosti. Výsledná suma zmluvnej pokuty získaná podľa pravidiel uvedených v predchádzajúcich dvoch vetách sa zaokrúhľuje na celé eurocenty nadol.

20. Podľa čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách; členské štáty zabezpečia aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Smernica zároveň v prílohe vypočítava pre členské štáty ako vzor niektoré zmluvné podmienky, ktoré odporúča transponovať do vnútroštátnych predpisov. Jednou z týchto podmienok je aj „neprimeraná kompenzácia za porušenie záväzku spotrebiteľa“ a s účinnosťou od 01. 01. 2008 bola neprimeraná sankcia explicitne zapracovaná medzi neprijateľné podmienky do Občianskeho zákonníka, a to zákonom č. 568/2007 Z. z.

21. Súd považoval za nedôvodnú žalobu žalobcu v časti požadovanej zmluvnej pokuty, ktorá mala byť dohodnutá v bode 2.2 písm. b) Dodatkov k zmluvám. Ako súd už vyššie skonštatoval, žalobca svoje právo v danej veci odvíja od zmluvy, ktorá patrí k spotrebiteľským zmluvám v zmysle ustanovenia §52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Tieto zmluvy sú uzatvárané vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Navyše zmluvná pokuta mala byť písomne dojednaná ani nie v zmluve o spotrebiteľských úveroch, ale v osobitných

zmluvných dojednaniach, ktoré sú predtlačené a ktorých obsah žalovaná ovplyvniť vôbec nemohla. Nejde teda o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Súd má teda za to, že žalobca ako dodávateľ, zmluvnú pokutu so žalovanou ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je súčasťou formulárových všeobecných zmluvných dojednaní. Žalobca pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako dodávateľ s poukazom na predmet podnikania (pozri výpis z Obchodného registra na spoločnosť žalobcu a vymedzený predmet činnosti) a žalovaná vystupovala ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmlúv nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka). Spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ale aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené dodávateľom bez toho, aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah. Aj v tomto konkrétnom prípade žalovaná nemala možnosť podstatným spôsobom obsah predmetných zmlúv ovplyvniť. Žalovaná ako spotrebiteľ si zmluvnú pokutu osobitne nevyjednávala vzhľadom na ich splynutie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohla len zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým podmienkam. Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Z hľadiska posúdenia nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách, Smernica Rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, si stanovila práve za cieľ vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu.

Zmluvné dojednanie týkajúce sa zmluvnej pokuty, považuje súd za neprijateľné zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. V prípade, že ide o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstoje v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. Preto by nemal byť v spotrebiteľskej veci už pri samotnom uzatváraní zmluvy prísnejšie alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ, teda výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy. Súd poukazuje na právny názor vyjadrený v rozsudku Krajského súdu v Prešove vo veci 7Co/36/2015, cit. „V danom prípade ako to vyplýva z obsahu spisu medzi účastníkmi bola uzatvorená štandardná formulárová spotrebiteľská zmluva. Uvedené je dôvodom k tomu, aby súdnej kontrole boli podrobené aj zmluvné dojednania majúce charakter podmienok spôsobujúcich značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Pritom by nemali byť žiadne pochybnosti o tom, že spotrebiteľ je slabšou zmluvnou stranou, či už z dôvodu neinformovanosti, alebo vyjednávacjej pozície pri pokuse dosiahnuť zmenu už vopred naformulovanej zmluvy.“

22. V prejednávanej veci výška zmluvnej pokuty bola dojednaná vo výške 70 eur za porušenie záväzku viazanosti upraveného v bode 2.2. dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb. Porušením záväzku viazanosti v zmysle týchto dodatkov je aj porušenie povinnosti neuskutočniť žiadny taký úkon, ktorý by smeroval k ukončeniu alebo účelom ktorého by malo byť ukončenie platnosti Zmluvy/alebo Dodatku pred uplynutím doby viazanosti, bez ohľadu na to, či skutočne dôjde k ukončeniu Dodatku alebo Zmluvy. Takéto dojednanie zmluvnej pokuty priamo odporuje § 44 ods. 4 zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách platného a účinného v rozhodnom období. Uvedené zákonné ustanovenie bez ohľadu na to, že žalovaná sa v dodatkoch k zmluvám zaviazala zotrvať v zmluvnom vzťahu so žalobcom po dobu 24 mesiacov, ukladalo žalobcovi povinnosť zabezpečiť, aby zmluvné podmienky a postupy pri ukončení zmluvy neodrádzali účastníka od zmeny poskytovateľa služieb. Sankcionovanie žalovanej zmluvnou pokutou za porušenie povinnosti neuskutočniť žiaden úkon smerujúci k ukončeniu platnosti Zmluvy, resp. dodatku, nemožno hodnotiť inak ako odradzujúcu podmienku a postup, teda ako podmienku neprijateľnú a spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

23. Ustanovenie § 44 ods. 9 zákona o elektronických komunikáciách v znení platnom a účinnom v rozhodnom období, umožňuje účastníkovi vypovedať zmluvu o poskytovaní verejných služieb uzavretú na dobu neurčitú z akéhokoľvek dôvodu alebo bez udania dôvodu. Zmluva o poskytovaní verejných služieb má charakter zmluvy uzatvorenej na dobu neurčitú. Nič na tom nemení ani žalovanou prevzatý

záväzok zotrvať v zmluvnom vzťahu po dobu 24 mesiacov. Využitie zákonom danej možnosti ukončenia zmluvy nepredstavuje porušenie povinnosti, za ktoré bolo možné požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty.

24. Ak teda odvodzuje žalobca ako dodávateľ svoj nárok na zmluvnú pokutu zo zmluvnej podmienky, ktorá nebola individuálne dohodnutá, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán na úkor spotrebiteľa, t. j. zo zmluvnej podmienky ktorá je neplatná, nemožno žalobcovi priznať plnenie z takejto neplatne dojednanej zmluvnej podmienky. Preto súd žalobu zamietol v časti požadovanej zmluvnej pokuty v sume 102 eur s príslušenstvom.

Obdobný právny názor bol vyslovený aj v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Co/112/2017 z 05. 06. 2018, sp. zn. 10Co/20/2019 zo 16. 07. 2019, sp. zn. 7CoCsp22/2020 z 28. 09. 2020.

25. Žalovaný vzhľadom na svoju aktuálnu finančnú situáciu nemal dostatok financií na jednorazovú úhradu, súd jeho vyjadrenie posúdil ako žiadosť o splatenie dlžnej sumy formou mesačných splátok.

26. Podľa Finstatu žalobcu Orange Slovensko, a.s. v roku 2021 znížila zisk o 1 % na 70,70 mil. € a tržby jej narástli na 543,1 mil. €. Nemala dlhy a nedoplatky. Disponuje dlhodobým nehmotným majetkom v súčte 136. mil. eur, dlhodobým hmotným majetkom v súčte 539 mil. eur. Na finančných účtoch má súčet 65,31 mil. eur Celkové výnosy v roku 2021 mala vo výške 550 900 000 eur a zisk v roku 2021 mala v sume 70 695 000 eur. Teda tieto ukazovatele nemajú pre žalobcu likvidačný charakter. Rovnako dlžnú suma nie je vo výške, ktorej nezaplatením jednorazovou úhradou by žalobca utrpel stratu.

27. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané majetkové a osobné pomery strán sporu, z ktorých vyplynulo, že žiadosť žalovaného o splátky vzhľadom na jeho osobné pomery a vzhľadom na povinný nárok, ako aj pomery žalobcu je dôvodná. Žalovaný je v súčasnej dobe nezamestnaný, poberá dávku v hmotnej núdzi 80 eur mesačne. Manželka je poberateľkou invalidného dôchodku v sume 228 eur mesačne vrátane rodinných prídavkov. Nevlastní žiaden hnutel'ny ani nehnuteľný majetok, žije u rodičov. Má jedno vyživovacie povinnosť voči maloletému synovi. Má výdavky spojené s bývaním (voda, elektrina, TKO), doplatkov na lieky, školské výdavky pre maloletého, stravu, ošatenie, obuv pre celú rodinu Naproti tomu jednorazová úhrada dlžnej sumy od žalovaného, môže mať nepriaznivý dopad na neho a jeho rodinu. Súčasne súd určil najvyššiu možnú mesačnú splátku, v sume 25 eur, čo je maximálna suma, ktorú možno od žalovaného podľa názoru súdu reálne žiadať, bez toho aby ostali ohrozené či bez následkov ďalších sankcií ostatné finančné povinnosti žalovaného. Zároveň súd určil splátku v o trochu vyššej sume ako žiadal žalovaný.

28. Podľa § 232 ods. 4 CSP, ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

Vzhľadom na nepriaznivú finančnú situáciu žalovaného, nakoľko nemá dostatok finančných prostriedkov na jednorazovú úhradu, súd povolil žalovanému splátky dlžnej sumy v mesačných splátkach po 25 eur, pod stratou výhody splátok pri vynechaní čo i len jednej splátky, pričom prvá splátka sa stane splatnou 15. dňa mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti rozsudku .

29. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 255 ods. 2 CSP, Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

V danom prípade bolo predmetom konania zaplatenie sumy 165,70 eur s príslušenstvom a súd priznal žalobcovi len nárok na zaplatenie sumy 100,37 eur s príslušenstvom a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, a teda jeho úspech predstavuje 60,57 % a úspech žalovaného predstavuje 39,43 %. Teda medzi pomerom úspechu žalobcu a jeho neúspechom, je rozdiel v jeho prospech a žalobcovi vznikol nárok na náhradu trov konania. Vzhľadom na pomer úspechu v konaní preto súd v zmysle uvedených

zákonných ustanovení priznal žalobcovi vo vzťahu k žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 21,14 %. O výške trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.